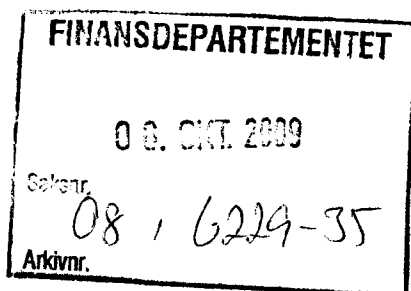

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Vår saksbeh.: Janne Skei

Oslo, den 25. september 2009

HØRING NOU 2009:10 – Fordelingsutvalget

Innledning

Norges Handikapforbund viser til Fordelingsutvalgets utredning, NOU 2009:10 og vil innledningsvis få takke for at vi fikk innvilget en utvidet høringsfrist. Vi oversender nedenfor stående kommentarer til utvalgets analyser og forslag.

Utvalget har i sin utredning foreslått flere tiltak for å redusere de økonomiske forskjellene.

I sine gjennomganger og analyser påpeker utvalget at « *etter skatt har personer med nedsatt funksjonsevne, 18-66 år, om lag 80 pst. av befolkningens inntekt i gjennomsnitt.* ³¹ »

Lavere inntekter og høyere kostnader, understrekes det i utredningen, medvirker til at 40 % av personer med funksjonsnedsettelse har problemer med å klare en uforutsett utgift på 10.000 kroner mot 20 % i befolkningen.

Norges Handikapforbund (NHF) er opptatt av funksjonshemmedes levekår, og den økonomiske skjevfordelingen mellom funksjonshemmede og andre. Vi fokuserer derfor på funksjonshemmede og foreslår tiltak som vi mener kan redusere gapet i økonomiske levekår mellom personer med funksjonsnedsettelse og andre.

Oversikt

For å systematisere vår disposisjon tar vi utgangspunkt i utredningens fig. 16.1 – Modell for inntektsdannelsen. Med utgangspunkt i de fire typer av fordelingspolitikk som skisseres i figuren (Oppvekst og utdanningspolitikk, Arbeidsmarkedspolitikk/ Makroøkonomisk politikk, Skattepolitikk og inntektsoverføringer og Boligpolitikk/ Helse- og omsorgspolitikk/ Forbrukspolitikk), systematiserer vi nedenfor våre innspill til tiltak.

Oversikt over Norges Handikapforbunds forslag til tiltak:

Oppvekst- og utdanningspolitikk

1. Studiefinansiering – Behov for stipendiering av ekstra kostnader som følge av funksjonsnedsettelse
 - *At man gjennom studiefinansieringsordningen sikres*
 - *Fullstipendiering i studietiden av ekstra kostnader som følge av funksjonsnedsettelse.*
 - *Fullstipendiering av ekstra låneopptak i lånekassen som skyldes behov for lengre studetid enn normert på grunn av nedsatt funksjonsevne*
2. Tiltak for å øke utdanningsnivået blant personer med nedsatt funksjonsevne – ta utgangspunkt i den enkeltes behov
 - *Fjerne begrensning på 3 år for tilskudd til livsopphold knyttet til skolegang*
 - *Fjerne beløpsbegrensning når det gjelder støtte til studieavgift.*

Arbeidsmarkedspolitik, Makroøkonomisk politikk

3. Øremerkede ressurser og konkrete krav til universell utforming
 - *Fastsette forpliktende tidsfrister for universell utforming av offentlige bygg og opparbeidete uteområder. Det skal lages en prioriteringsliste over når forskrifter skal være på plass for de ulike kategorier av eksisterende bygg. Listen skal inneholde tidsfrister for når byggene skal være universelt utformet.*
 - *Fastsette forpliktende tidsfrister for universell utforming av eksisterende kollektive transportmidler med infrastruktur*
 - *Lovfeste universell utforming som tildelingskriterium i Lov om offentlige anskaffelser*
 - *Etablere øremerkete tilskudd fra 2010 til universell utforming av offentlige bygg. Tilskuddene bør bevilges med utgangspunkt i prioriteringslisten og undervisningsbygg bør være 1. prioritet.*
4. Nødvendige tiltak med fokus på individet
 - *Gjøre Brukerstyrt Personlig Assistanse til en individuell rett.*
 - *Etablere funksjonsassistanse som en permanent ordning og som en individuell rettighet.*
 - *Øke antall traineestillinger i offentlig sektor. Ordningen bør benyttes både av statsforvaltningen, fylkeskommuner og kommuner*

Skattepolitikk og inntektsoverføringer

5. Øke inntekter og redusere kostnader
 - *Sikre at ny uførepensjon blir på et forsvarlig nivå og reguleres i takt med lønnsveksten i samfunnet.*

- *Opprettholde dagens nivå for friinntekt uten krav om reduksjon i trygdeutbetaling*
- *Hindre at det innføres levealderjustering på uførepensjon*
- *Videreføre ordningen med behovsprøvd barnetillegg i ny uførepensjon og opprettholde nivået minst på høyde med barnetillegget i nåværende uførepensjon*
- *Egenandelstak 1 bør reduseres, og egenandeler på kommunale tjenester som er nødvendige på grunn av funksjonsnedsettelse må inkluderes i egenandelstak 2.*
- *Funksjonshemmede må sikres tilgang til kvalitetsmessig gode og individuelt tilpassede hjelpemidler i arbeid og fritid.*
- *Folketrygdens nedfalte individuelle rettigheter til hjelpemidler må beholdes.*
- *Mange funksjonshemmede har store utgifter som følge av funksjonsnedsettelse som ikke kompenseres av offentlige ordninger. Det må for fremtiden sikres at alle slike utgifter blir kompensert gjennom offentlige ordninger.*

Boligpolitikk

6. **Bedre funksjonshemmedes mulighet til en hensiktsmessig bolig**
 - *Økt tilskudd til tilpasning bolig*
 - *Målgruppen for Boligtilskudd til etablering må utvides*

Gjennomgang og utdypning

1. Studiefinansiering – Behov for stipendiering av ekstra kostnader som følge av funksjonsnedsettelse

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak på dette området for på sikt å øke funksjonshemmede muligheter til yrkesaktivitet:

- *At man gjennom studiefinansieringsordningen sikres*
 1. *Fullstipendiering i studietiden av ekstra kostnader som følge av funksjonsnedsettelse.*
 2. *Fullstipendiering av ekstra låneopptak i lånekassen som skyldes behov for lengre studetid enn normert på grunn av nedsatt funksjonsevne*

Mange studenter med funksjonsnedsettelse sliter med ekstra kostnader. Det kan dreie seg om ekstra kostnader til transport, bl.a. fordi kollektive transportmidler ikke er universelt utformet. De betaler for assistanse, eller har større boligutgifter på grunn av behovet for tilgjengelige boliger og/eller ekstra fyringsutgifter. I tillegg har noen store ekstrautgifter til medisiner, spesiell mat, legebesøk etc.

Som student på ordinære vilkår rekker ikke studielånet til. Samtidig innebærer praktiske problemer og arbeidsgiveres ekskluderende holdninger, at man sliter med å skaffe seg og beholde en ekstrajobb for å spe på studielånet.

Enkelte personer med funksjonsnedsettelse vil, med bakgrunn i redusert kapasitet ha behov for lengre studietid enn normert ved de enkelte studiene. I dag har man mulighet til å få ekstra lån i lånekassen som følge av dette. Imidlertid innebærer dette at enkelte blir sittende igjen med mer gjeld enn andre, som følge av funksjonsnedsettelse.

Praktiske problemer og dårlig økonomi innebærer derfor at en del funksjonshemmede velger vekk høyere utdanning, selv om dette på sikt bedrer utsiktene på arbeidsmarkedet. Under Stortingets behandling av St.meld. nr. 40 (2002-2003) - Nedbygging av funksjonshemmende barrierer ble følgende vedtak gjort:

Vedtak 320

Stortinget ber Regjeringa sikre at studiefinansieringsordningene ikke påfører studenter ekstra utgifter som er knyttet til nedsatt funksjonsevne.

Vedtaket er enda ikke fulgt opp. Vi anmoder om at Stortingets vedtak nr. 320 følges opp. Fullstipendiering av ekstra kostnader på grunn av funksjonshemmede vil gi funksjonshemmede bedre muligheter til å gjennomføre høyere utdanning, noe som i sin tur vil være et økt bidrag til høyere yrkesaktivitet blant funksjonshemmede.

2. Tiltak for å øke utdanningsnivået blant voksne personer med nedsatt funksjonsevne – ta utgangspunkt i den enkeltes behov

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak på dette området for på sikt å øke funksjonshemmede muligheter til yrkesaktivitet:

- *Fjerne begrensning på 3 år for tilskudd til livsopphold knyttet til skolegang*
- *Fjerne beløpsbegrensning når det gjelder støtte til studieavgift.*

Fordelingsutvalget er opptatt av å øke kompetansen til voksne som mangler formell utdanning ut over grunnskolenivå. De påpeker at denne gruppen har vanskelig for å komme inn på arbeidsmarkedet.

Norges Handikapforbund er enig i analysen og støtter utvalgets forslag til tiltak om at det i større grad må gis mulighet for at voksne med lav utdanning kan få dekket livsopphold for å gjennomføre videregående opplæring. Når det gjelder funksjonshemmede reduseres forskjellen i yrkesaktivitet mellom funksjonshemmede og andre i særlig grad for personer med høyskole og universitetsutdanning. Vi er derfor opptatt av at personer med funksjonsnedsettelse gis mulighet til også å ta høyere utdanning ved hjelp av offentlige stønadsordninger.

Norges Handikapforbund foreslår at begrensningen i antall år (pr. i dag 3 år) der det er behov for trygdeytelser under utdanning, tas bort. Utgangspunktet for vurdering av omfang må være den enkeltes behov. Hvor lang utdanning man innvilges stønad til livsopphold for, og i hvilket omfang støtte til studieavgift gis, skal ikke avgrenses av antall år eller til beløp, men må vurderes i det enkelte tilfelle.

Arbeidsmarkedspolitik/ Markroøkonomisk politikk

Å organisere det praktiske kan være en stor utfordring for mange funksjonshemmede. Aktiviteter som for andre er selvsagte kan for en del funksjonshemmede by på nesten uoverstigelige barrierer og et kolossalt forbruk av tid og ressurser. For en del funksjonshemmede fører dagliglivets hindringer til at tid og krefter forbrukes på å overkomme hindringene, og overskuddet til å bidra i arbeidslivet forsvinner.

Viktige virkemidler for å øke funksjonshemmedes muligheter til å være yrkesaktive vil derfor også være å redusere effekten av samfunnsskapt barrierer og funksjonsnedsettelsens konsekvenser. I tillegg til å sikre et universelt utformet samfunn er det viktig å bidra med nødvendig assistanse, riktig hjelpemiddel til riktig tid og tilrettelegging av arbeidsplassen. Nedenfor foreslår vi flere tiltak som skal bidra til å oppnå et samfunn for alle og individuelle tiltak som bidrar til økte muligheter i arbeidslivet.

3. Øremerkede ressurser og konkrete krav til universell utforming

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak på dette området for på sikt å øke funksjonshemmede muligheter til yrkesaktivitet:

- *Fastsette forpliktende tidsfrister for universell utforming av offentlige bygg og opparbeidete uteområder. Det skal lages en prioriteringsliste over når forskrifter skal være på plass for ulike kategorier av eksisterende bygg. Listen må inneholde tidsfrister for når byggene skal være universelt utformet.*
- *Fastsette forpliktende tidsfrister for universell utforming av eksisterende kollektive transportmidler med infrastruktur*
- *Lovfeste universell utforming som tildelingskriterium i Lov om offentlige anskaffelser*
- *Etablere øremerkete tilskudd fra 2010 til universell utforming av offentlige bygg. Tilskuddene bør bevilges med utgangspunkt i prioriteringslisten og undervisningsbygg bør være 1. prioritet.*

Et universelt utformet samfunn bidrar til reduserte barrierer i samfunnet. Dette innebærer at det er lettere for funksjonshemmede å finne arbeidsgivere med arbeidslokaler hvor det er mulig å jobbe. Man får tilgang til kollektive transportmidler og kan lettere komme seg til og fra jobb. Skoler, høyskoler og universitet gjøres tilgjengelige slik at også funksjonshemmede har mulighet til å velge skole og utdanning ut fra ressurser og interesse heller enn ut fra hvilke undervisningslokaler det er mulig å komme inn og bevege seg rundt i.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gir en viktig retning for å inkludere alle i samfunnet. Det gir en melding om at samfunnsplanlegging og samfunnsbygging skal basere seg på det mangfoldet menneskene utgjør. Alle politiske partier er enige i denne, og forskjellen vil være om nødvendige virkemidler benyttes for å realisere lovens innhold. Hittil er NHF svært skuffet over at klare forpliktelser har uteblitt, og at satsningen foreløpig mest er blitt festtaler.

4. Nødvendige tiltak med fokus på individen

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak på dette området.

- *Gjøre ordningen med Brukerstyrt Personlig Assistanse til en individuell rett.*
- *Etablere funksjonsassistanse som en permanent ordning og som en individuell rettighet.*
- *Øke antall traineestillinger i offentlig sektor. Ordningen bør benyttes både av statsforvaltningen, fylkeskommuner og kommuner*
- *Funksjonshemmede må sikres tilgang til kvalitetsmessig gode og individuelt tilpassede hjelpemidler i arbeid og fritid.*
- *Folketrygdens nedfelte individuelle rettigheter til hjelpemidler må beholdes.*

✚ **Rettighetsfesting av Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA)**

Det er bred politisk enighet om funksjonshemmedes rett til et selvstendig og aktivt liv. BPA (brukerstyrt personlig assistanse) gjør det mulig for funksjonshemmede å styre sin egen hverdag, og for mange er assistanseordningen en forutsetning for å kunne få eller beholde jobb.

Under Stortingets behandling av St.meld. nr. 40 (2002-2003) - Nedbygging av funksjonshemmende barrierer ble følgende vedtak gjort:

Vedtak 322

Stortinget ber Regjeringa fremme en sak for Stortinget om ordninga med brukerstyrt personlig assistanse der rettighetsfesting for brukerne, tjenestenes omfang og innhold samt ulike modeller for statlig medfinansiering utredes. Saka legges frem for Stortinget i inneværende stortingsperiode.

Soria-Moria-erklæringen slo fast at Regjeringen ville foreta forbedringer i BPA ordningen.

Status i dag er følgende: BPA er per i dag ingen individuell rettighet. BPA er avhengig av kommunenes vurdering. Ca. 100 kommuner tilbyr ikke BPA (SSB-2006). Både regjeringspartier og opposisjonspartier har gjennom ulike vedtak i Stortinget krevd at BPA skal bli en rettighet. Lovforslag var på høring sommeren 2007. 70 % av høringsinstansene var positiv til rettighetsfesting. Saken er likevel utsatt. Denne gangen på grunn av samhandlingsreformen.

✚ **Rettighetsfesting av funksjonsassistanse**

Det er fortsatt kun 45.3 % av funksjonshemmede som er i jobb. 92 000 ønsker seg jobb, men står utenfor arbeidslivet. I 2008 økte gapet mellom andelen funksjonshemmede som er i jobb og befolkningen totalt sett. Løsningen er tiltak som virker.

Funksjonsassistanse har vært et vellykket forsøksprosjekt siden 1997. Det er på høy tid å gjøre det til en permanent ordning og til en individuell rettighet. Når det nå fortsatt er et forsøksprosjekt, vet ikke arbeidstaker og arbeidsgiver om ordningen fortsetter året etter. Da er det en risiko med tilsetting i fast stilling. Vi ser også med bekymring på rammen som foreslås for 2009, som kan skape nedgang i aktiviteten.

ECON-rapport 2008/039: "Med litt bistand kan flere jobbe" dokumenteres at funksjonsassistanse bidrar til at funksjonshemmede kommer i og blir værende i jobb.

Arbeidsforskningsinstituttets evaluering i 2000 viste at funksjonsassistanse også er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Funksjonsassistanse bidrar altså til å oppfylle målsettingen om flere i jobb, samtidig som den også slik fremmer likestilling for funksjonshemmede - Like muligheter til arbeid.

Funksjonsassistanse bør samordnes med BPA slik den enkelte får færrest mulige assistenter å forholde seg til, samt minst mulig byråkrati. Dette kan organiseres slik at assistansekostnader som er hjemlet i annen lov (for eksempel BPA i eksisterende sosialtjenestelov) og som forvaltes av andre instanser kan refunderes.

☛ Øke antall traineestillinger i offentlig sektor

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne trådte i kraft 1.1.2009. Et av de viktige virkemidlene i loven er aktivitets- og rapporteringsplikten (§ 3). Arbeidsgivere i offentlig sektor skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor sin virksomhet. Det samme gjelder arbeidsgivere i privat sektor. Myndighetene må selv oppfylle loven og samtidig vise vei for privat sektor. Selv om det gjøres en innsats med å endre arbeidsgiveres holdninger, blant annet gjennom IA - avtalen og statens mål om å ansette funksjonshemmede, er det dessverre langt igjen.

Etableringen av traineeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen har vært en suksess. Ikke minst har det vært mange søkere til programmene. NHF mener at slike tiltak som fungerer bør prioriteres og utvides framover ved å etablere slike stillinger også i resten av Norge.

NHF ber Regjeringen satse på økt antall traineestillinger for budsjettet i 2010. Vi ber også Regjeringen om å utvide ordningen slik at den blir benyttet i fylkeskommunal og kommunal virksomhet gjennom å yte stimuleringstilskudd for å utvikle en slik ordning.

NHF vil også oppfordre Regjeringen til å drøfte andre rekrutteringstiltak med kommunene, slik at også de kan forplikte seg til å gjøre en større innsats på rekruttering av funksjonshemmede.

☛ Sikre en hjelpemiddelformidling som sikrer like muligheter til arbeid, aktivitet og god livskvalitet

Hjelpemiddelpolitikken er viktig for å nå samfunnets mål om likestilling og deltakelse. Hjelpemidler skal bidra til bedring av funksjonsevnen i dagligliv og arbeidsliv, og riktig hjelpemiddel som møter det enkelte individets behov er derfor en vesentlig forutsetning for å leve selvstendig og delta i samfunnet.

For å "knekke sysselsettingskoden" er det viktig at funksjonshemmede, uten å bruke ødeleggende mye tid og ressurser i prosessen, får tilgang til gode og individuelt tilpassede hjelpemidler som kan kompensere for funksjonsnedsettelse både i arbeid og fritid. Vesentlig er det også at tilgang til kvalitativt gode og individuelt tilpassede hjelpemidler ikke gjøres avhengig av den enkeltes økonomi.

Skattepolitikk og inntektsoverføringer

5. **Øke inntekter og redusere kostnader**

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak:

- Sikre at ny uførepensjon blir på et forsvarlig nivå og reguleres i takt med lønnsveksten i samfunnet.
- Opprettholde dagens nivå for friinntekt uten krav om reduksjon i trygdeutbetaling
- Hindre at det innføres levealderjustering på uførepensjon
- Videreføre ordningen med behovsprøvd barnetillegg i ny uførepensjon, og opprettholde nivået minst på høyde med barnetillegget i nåværende uførepensjon
- Egenandelstak 1 bør reduseres, og egenandeler på kommunale tjenester som er nødvendige på grunn av funksjonsnedsettelse må inkluderes i egenandelstak 2.
- Mange funksjonshemmede har store utgifter som følge av funksjonsnedsettelse som ikke kompenseres av offentlige ordninger. Det må for fremtiden sikres at alle slike utgifter blir kompensert gjennom offentlige ordninger.

✚ Stønader som skal bidra til inntektssikring må være på et forsvarlig nivå

Av funksjonshemmede er det 64 % totalt som mottar en eller annen form for stønad. Av disse 64 % mottok 69 % hel eller delvis uførepensjon. Dette innebærer at uførepensjon har stor påvirkning på funksjonshemmedes inntektsnivå. Dersom de økonomiske forskjellene mellom funksjonshemmede og andre skal reduseres innebærer dette også et forsvarlig nivå på uførepensjon.

✚ Stønads- og fradragsordninger som kompenserer for utgifter på grunn av funksjonsnedsettelse må sikres

Mange funksjonshemmede sliter også med store ekstra kostnader på grunn av funksjonsnedsettelse, et moment som ble understreket også av fordelingsutvalget. Utgifter til behandling og medisiner kan for mange utgjøre uoverkommelige beløp. For dem som i tillegg er avhengig av assistanse kan utgiftene i mange kommuner utgjøre store summer. NHF Trøndelags undersøkelse fra 2005 viste at man i noen kommuner ble avkrevd egenandeler helt opp til 92 880 i året for hjemmetjenester.

Det er verdt å merke seg at hjemmetjenester også innebærer assistanse for å gjøre arbeid der personer med funksjonsnedsettelse ikke har mulighet til å legge inn egeninnsats. Eksempler som kan nevnes er å måke snø, vaske hus, hogge ved, klippe gress, lage mat, vaske vindu eller bil, handle matvarer, stelle i stand bursdag for ungene sine..etc. For en del personer kan disse oppgavene kun løses ved at de betaler andre til å gjøre oppgavene for seg.

Fordelingsutvalget peker på hvordan en rekke ekstra kostnader med bakgrunn i funksjonsnedsettelse byr på store utgiftsmessige utfordringer for mange

funksjonshemmede. Man refererer til at de årlige helseutgiftene for personer med nedsatt funksjonsevne utgjør i gjennomsnitt 9 000 kroner per år. En del av helseutgiftene faller innenfor egenandelstak 1 og 2, men en rekke utgifter til nødvendige medisiner, forbruksmateriell og nødvendig assistanse er ikke inkludert.

For de av funksjonshemmede som har behov for tilgjengelige boliger kan de velge i 5 - 6 % av landets boligmasse. Dette innebærer for mange mindre valgmuligheter og høyere boligkostnader. Behov for høyere innetemperatur gir noen ekstra fyringsutgifter, og mangel på universell utforming av kollektive transportmidler bidrar enten til dyre transportløsninger knyttet til transport i tilrettelagte drosjebiler, eller store utgifter for bruk av egen bil.

Ellers kan ekstra kostnader som følge av funksjonsnedsettelse innebære en rekke forskjellige områder. Behov for spesielle dietter kan føre til ekstra store utgifter til mat. Enkelte opplever ekstra slitasje på klær. For de av funksjonshemmede som har behov for assistanse må vedkommende, dersom de skal reise på ferie, selv betale reise og opphold for ledsager.

Boligpolitikk, Helse- og omsorgspolitik og Forbrukspolitik

6. Bedre tilgjengelighet og mulighet til et teknisk støttet bolig

Norges Handikapforbund foreslår følgende tiltak på området:

- *Økt tilskudd til tilpasning bolig*
- *Målgruppen for Boligtilskudd til etablering må utvides*

Også når det gjelder bolig kommer funksjonshemmede dårligere ut enn andre. Kun en liten andel boliger er universelt utformet. Norges Byggforskningsinstitutt anslår 4-6 %. Dette gir mindre mulighet til å finne en tilpasset bolig til en overkommelig pris. Når en del funksjonshemmede i tillegg har behov for ekstra plass, på grunn av tekniske hjelpemidler og bruk av rullestol, fører dette også til ekstra kostnader. Særlig i de større byene er kvadratmeterprisen høy. Når funksjonshemmede i tillegg har lavere inntekt og generelt høyere kostnadsnivå bidrar også denne situasjonen til økte økonomiske forskjeller mellom funksjonshemmede og andre. Boligtilskudd og startlån er ikke omfattende nok.

Gjennomsnittlig tilskudd til tilpasning av bolig var i 2006 kroner 28.600. Maksimalt beløp er kroner 40.000. Det er god samfunnsøkonomi at flere kan bo hjemme så lenge som mulig. I enkelte tilfeller vil 40.000 være utilstrekkelig for å oppgradere boligen og gjøre den til en tilgjengelig bolig for funksjonshemmede.

Boligtilskuddet er strengt behovsprøvd. Bare de aller mest vanskeligstilte kan beregne å få tilsagn fra kommunen. Samtidig utestenges de med aller minst muligheter fordi inntekten er for lav. Dette fører til at funksjonshemmede både i øvre og nedre grenseland ikke gis tilskudd og dermed ikke får tilgang til boligtilskuddet som skal være et bidrag i jakten på en ordinær bolig i et ordinært boligmarked.

Ovenfor stående utgjør Norges Handikapforbunds høringsuttalelse til NOU 2009:10 – Fordelingsutvalget. Dersom det skulle være noen spørsmål, ta gjerne kontakt med undertegnende.

Med vennlig hilsen
NORGES HANDIKAPFORBUND

Arne Lein
Forbundsleder

Lars Ødegård
generalsekretær